

Lunds kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2014-08-31

Oktober 2014

*Magnus Helmfrid
Auktoriserad revisor /
Certifierad kommunal yrkesrevisor*

*Alexander Carlsson
Auktoriserad revisor /
Certifierad kommunal yrkesrevisor*

**Building a better
working world**

Syfte med granskningen

- ▶ Ernst & Young har på uppdrag av kommunrevisionen i Lunds kommun gjort en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2014-08-31.
- ▶ Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret (kommunen)

Utfallet per augusti 2014 uppgår till 25 mnkr vilket är ca 82 mnkr lägre än utfallet för samma period 2013. Det prognostiserade resultatet uppgår till -8 mnkr.

Jämfört med 2013 års utfall för helår, 218 mnkr, är det prognostiserade resultatet därmed väsentligt lägre. Det bör dock tilläggas att under 2013 innehöll resultatet en rad jämförelsestörande poster som i sin helhet påverkade resultatet positivt. Se finansiell analys på kommande sidor.

Det prognostiserade utfallet för 2014 innebär ett utfall i paritet med budget. Dock ska tilläggas att utfallet innehåller en reavinst om 16 mnkr avseende försäljning av fastigheter. Trots ett utfall i paritet med budget finns väsentliga skillnader inom budgetposter, primärt enligt följande:

Verksamheternas budgetavvikelser	-40 mnkr
Högre skatter o statsbidrag	+4 mnkr
Reavinst, försäljning av fastighet	+16 mnkr
Förskjutning driftskostnader för om- och tillbyggnad av skollokaler	+20 mnkr

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

- Resultatanalys 31/8-2014

PROGNOSER HELÅR	Utfall	Budget	Förändring		Prognos	Prognos 2014		Prognos 2014	
T2 31/8 - 2014	2013	2014	2013-2014		2014	jfr budget 2014		jfr utfall 2013	
Verksamhetens intäkter	1 347								
Verksamhetens kostnader	-6 062	-5 003			-5 019	-16		-304	
Avskrivningar	-261	-254			-270	-16		-9	
Jämförelsestörande poster	216				16	16		-200	
Verksamhetens nettokostnader	-4 760	-5 257	-497	-10,4%	-5 273	-16	-0,3%	-513	
Skatteintäkter/Generella statsbidrag	4 953	5 207	254	5,1%	5 212	5	0,1%	259	5,2%
Resultat efter skatteintäkter (driftnetto)	193	-50	-243	-125,9%	-61	-11	-22,0%	-254	
Finansnetto	44	42	-2	-4,5%	53	11	26,2%	9	
Jämförelsestörande poster	-18	0			1	1		19	
Årets resultat	219	-8	-227	-103,7%	-8	0	0,0%	-227	

Jämförelsestörande poster i utfallet

- ▶ Jämförelsestörande poster inom ramen för verksamhetens nettokostnader

Post	2013	2014
Reavinst	111,9 mnkr	16 mnkr
Exploateringsvinst	20,2 mnkr	
Återbetalning AFA	86,4 mnkr	
Värdejustering anläggningstillgångar	-2,7 mnkr	
Summa	215,8 mnkr	16 mnkr

Jämförelsestörande poster i utfallet

- ▶ Analys justerad för jämförelsestörande poster
- ▶ Justerat för jämförelsestörande poster är driftnettot negativt för både 2014 samt 2013. Driftnetto enligt prognos har försämrats med 54 mnkr i förhållande till 2013.

	2014P	2013	Avv	Avv (%)
Verksamhetens nettokostnader	-5 273	-4 760	-513	11%
Avgår jämförelsestörande poster	-16	-216	200	-93%
Justerade nettokostnader	-5 289	-4 976	-313	-6,3%
Skatteintäkter och gen. Statsbidrag	5 212	4 953	259	5,2%
Justerat driftnetto (resultat efter skatteintäkter)	-77	-23	-54	-235%

Verksamheternas prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mnkr	Budget-Avvikelse
KS/Politisk ledning	-2
KS/Kommunkontor	0
Service nämnd	4
Byggnadsnämnd	1
Teknisk nämnd	0
Miljönämnd	0
Kultur o fritidsnämnd	3
Socialnämnd	-34
Vård o Omsorgsnämnd	9
Utbildningsnämnd	-4
Barn- och skoln., Lunds stad	0
Barn- och skoln., Lund Öster	-2
Renhållningsstyrelsen	0
Summa nämnder	-24
Finansiering	24
Total förväntad avvikelse	0

▶ Verksamheternas budgetavvikelse

- ▶ Verksamheternas totala budgetavvikelse i enlighet med prognosen vid delårsbokslutet uppgår till -24 mnkr. I servicenämndens utfall ingår en reavinst om totalt 16 mnkr. Eliminerat för denna uppgår nämndernas totala avvikelse till -40 mnkr.
- ▶ Finansieringsverksamheten redovisar ett överskott om 24 mnkr innebärande att kommunens totala utfall är i paritet med budget.

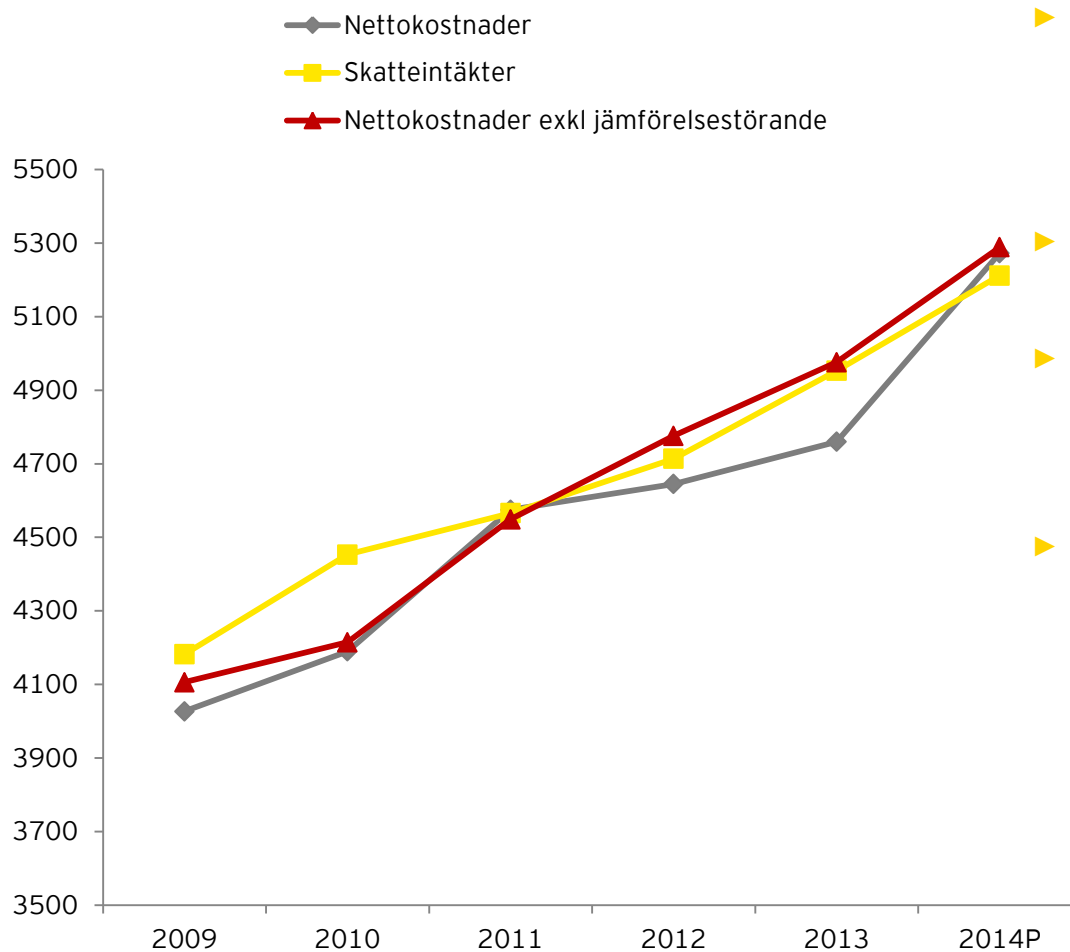
▶ Service nämnd (+4 mnkr / -12 mnkr)

- ▶ Utfallet innehåller en reavinst om 16 mnkr innebärande att den reella budgetavvikelsen uppgår till -12 mnkr.
- ▶ Avvikelsen hänförlig till ökade reparationskostnader, ökade kostnader för hyra av skolpaviljonger samt högre elkostnader.
- ▶ Tillkommande poster av engångskaraktär såsom avgångsvederlag samt förtidsinlösen av avtal.

▶ Socialnämnd (-34 mnkr)

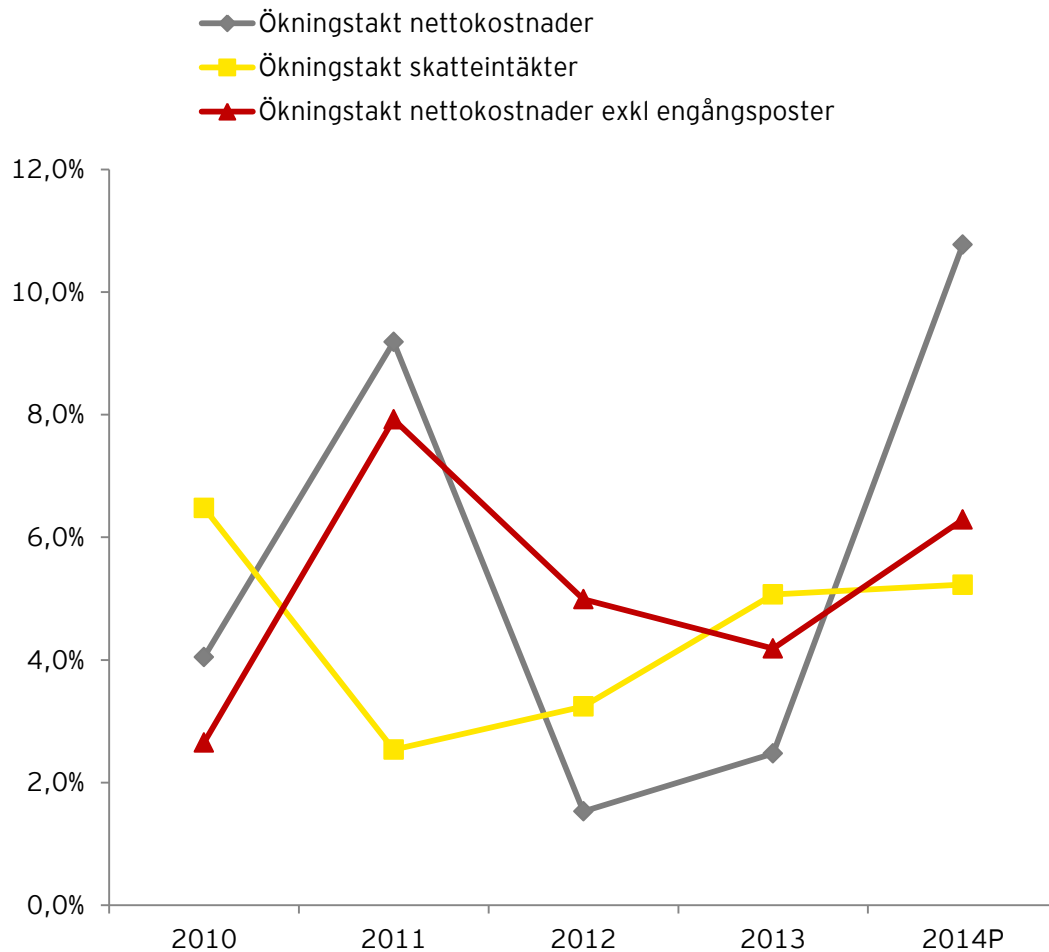
- ▶ Försörjningsstöd samt förstärkning av personal, -17 mnkr
- ▶ Placeringar mm inom barn, unga och familjestöd, -3,5 mnkr
- ▶ Privata vårdhem och köpt vård inom vuxenstöd, -4,2 mnkr
- ▶ Lönekostnader, -7,5
- ▶ Vissa åtgärder vidtagna, dock inte i paritet med underskottet.

Strategiska frågor, nettokostnads- och skatteutveckling

- ▶ Grafen visar förändringen avseende verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag för perioden 2009 till 2014 (2014 avser prognos) i miljoner kronor.
- ▶ Röd linje avser nettokostnader eliminerat för jämförelsestörande poster.
- ▶ Det konstateras således att fr o m 2012 har, vid eliminering av jämförelsestörande poster, skatteintäkterna inte täckt verksamhetens nettokostnader.
- ▶ Totalt har verksamhetens nettokostnader ökat med 31 % inklusive jämförelsestörande poster och ca 29 % eliminerat för dessa. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med ca 25 % under samma period.

Strategiska frågor, nettokostnads- och skatteutveckling

- ▶ Grafen visar den årliga procentuella förändringen av nettokostnader respektive skatteintäkter. Röd linje motsvarar förändringen av nettokostnader justerat för jämförelsestörande poster.
- ▶ För 2014 förväntas skatteintäkterna öka med 5,2 % och nettokostnaderna med 10,8 % inkluderat jämförelsestörande poster och 6,3 % eliminerat för dessa. Oavsett beräkningsgrund konstateras att kostnaderna förväntas öka i högre takt än intäkterna. Utvecklingen är oroande.

Kommentarer till delårsrapporten

- ▶ Enligt uppgift tillämpar kommunen fullt ut oförändrade redovisningsprinciper jämfört med föregående årsbokslut.
- ▶ I december 2013 uppdaterade Rådet för kommunal redovisning rekommendation 11.3 (nya benämnd 11.4) beträffande materiella anläggningstillgångar. I rekommendationen förtydligas kravet på s.k. komponentavskrivning innebärande att om skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter förväntas vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa. Respektive komponent ska därefter skrivas av separat. Kommunen har inte börjat tillämpa detta ännu. Arbetet har emellertid påbörjats för att identifiera lämpliga komponenter, dess nyttjandeperioder och gränsdragning mellan underhållskostnad och investering.

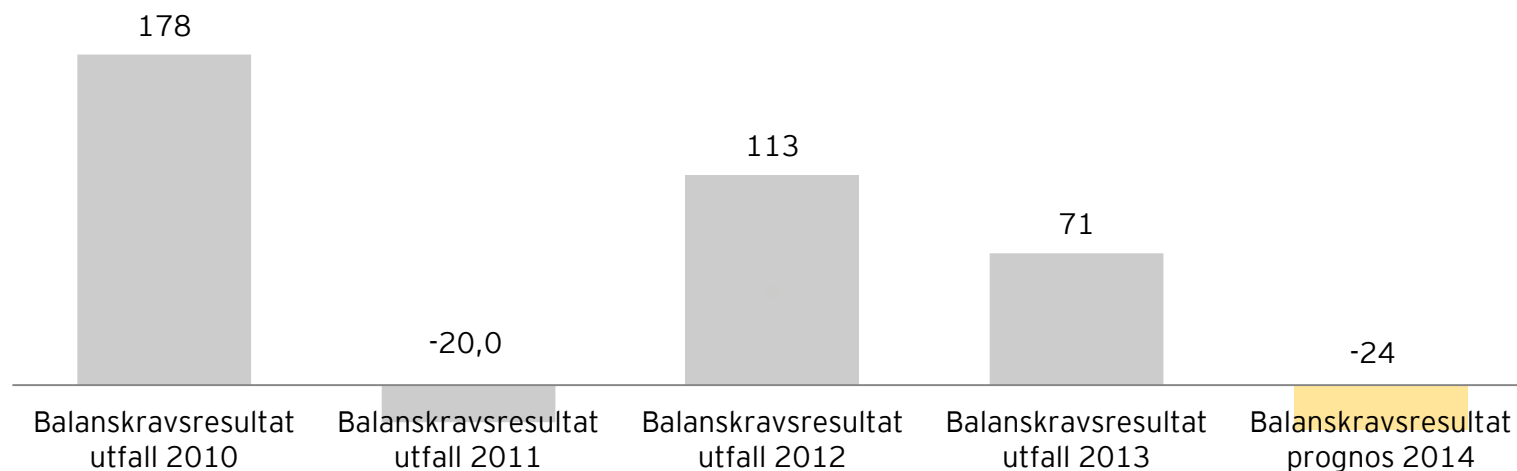
Kommentarer till delårsrapport

- ▶ Från och med 2014 gäller Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 22 som behandlar kommuners delårsrapportering.
- ▶ Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i delårsrapporten, principer för vilka poster som ska tas med samt hur dessa ska värderas.
- ▶ Minimikravet i en kommunal delårsrapport är såsom följer:
 - ▶ Förkortad förvaltningsberättelse
 - ▶ Balansräkning
 - ▶ Resultaträkning
 - ▶ Vissa andra upplysningar
- ▶ Rekommendationen ställer även krav på att en sammanställd redovisning ska finnas med i delårsrapporten om antingen de kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter uppgår till minst 30 % alternativt om de kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 % av kommunkoncernens balansomslutning. Det räcker att ett av kriterierna är uppfyllda.
- ▶ Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som framgår i RKR:s rek nr 22.

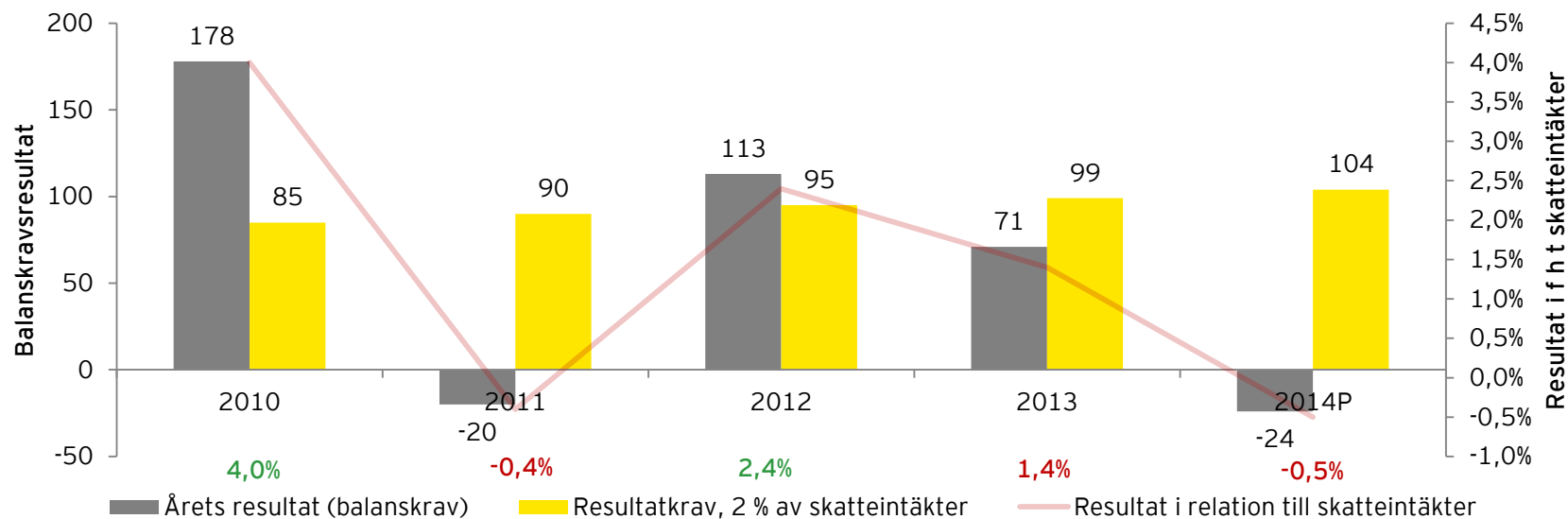
Måluppföljning, balanskravet

belopp i mnkr

- ▶ I den prognos som har upprättats uppgår det förväntade balanskravsresultatet till -24 mnkr. Det finns inga tidigare underskott att återställa. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas således inte bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång.

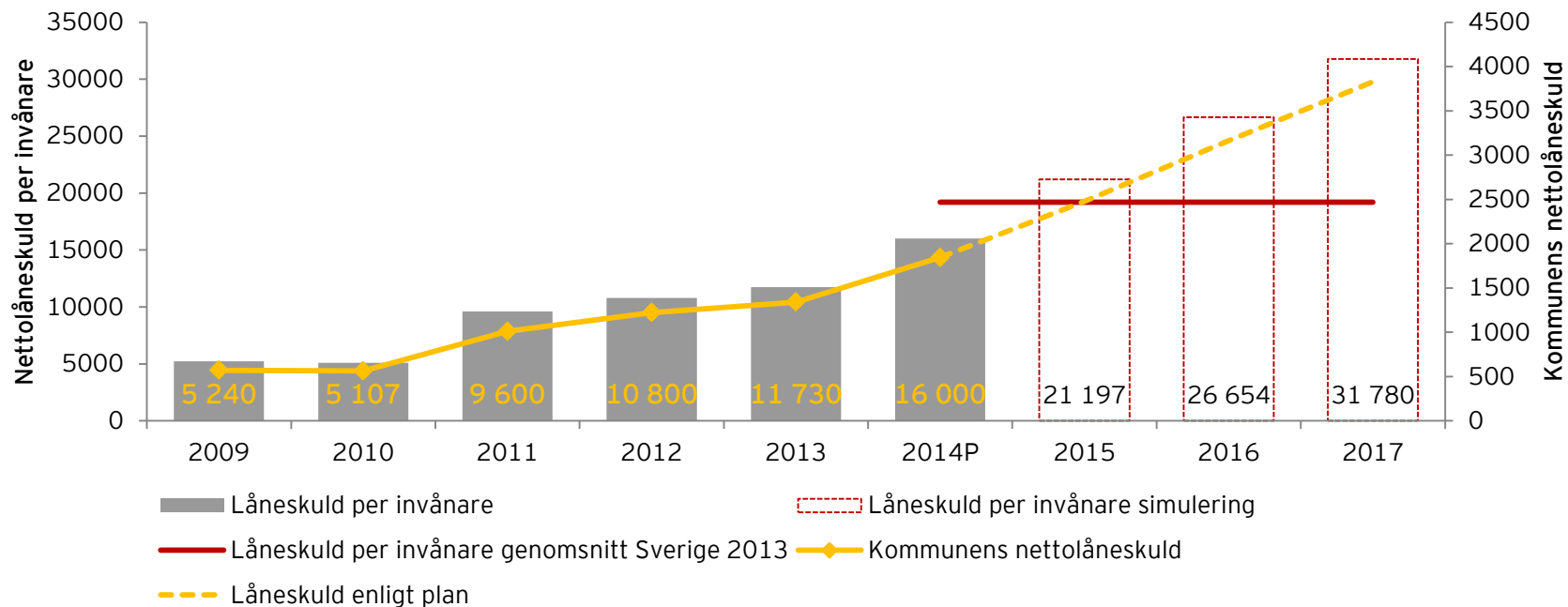

Finansiell målsättning, resultatkrav

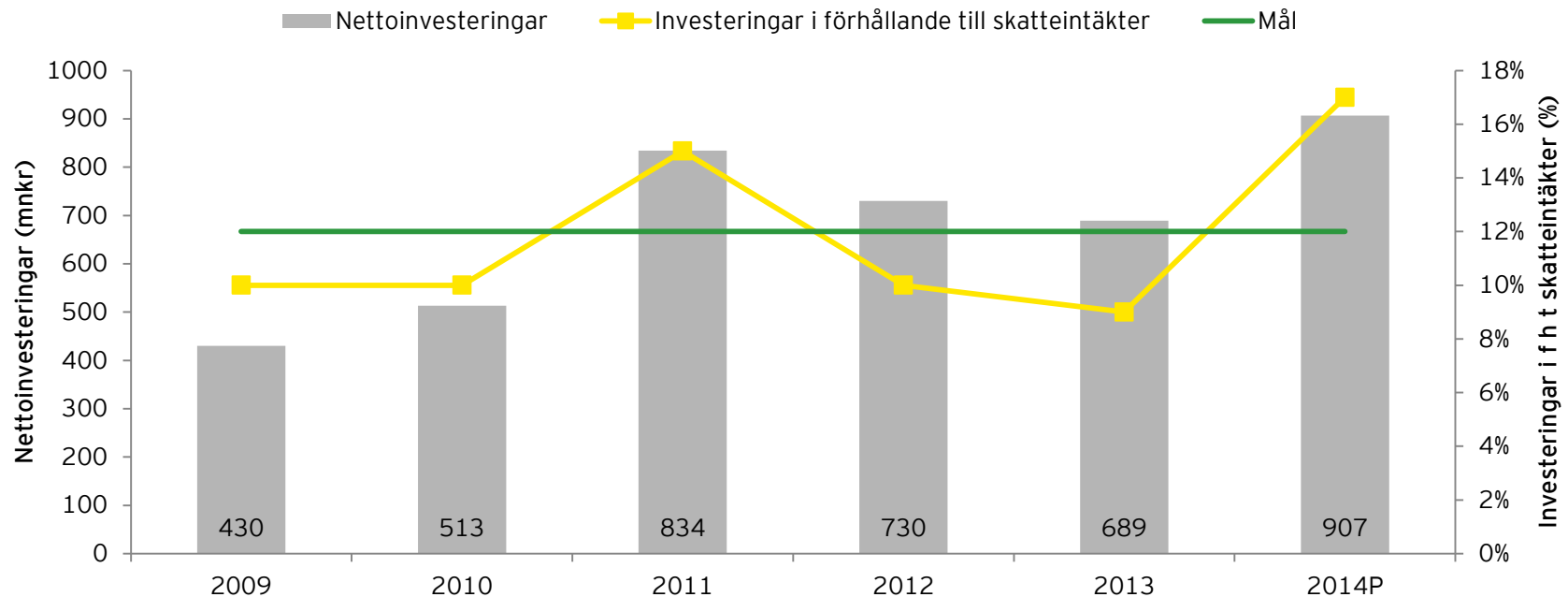
- ▶ Kommunens finansiella målsättning är definierad som att årets balanskravsresultatet ska uppgå till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- ▶ I enlighet med upprättad prognos förväntas balanskravsresultatet uppgå till -24 mnkr innebärande att den finansiella målsättningen inte uppnås.
- ▶ De senaste fem åren, dvs inklusive prognos för 2014, har kommunen uppnått målet vid två av fem tillfällen.

Finansiell målsättning, låneskuld per invånare

- ▶ I enlighet med fullmäktiges finansiella målsättning får inte kommunens nettolåneskuld per invånare överstiga medelvärdet för landets samtliga kommuner. I enlighet med prognosen förväntas låneskulden att öka innebärande att nettolåneskuld per invånare förväntas uppgå till 16 000. Medelvärdet för samtliga kommuner uppgick 2013 till 19 200 innebärande att målsättningen förväntas att uppnås.
- ▶ I enlighet med den preliminära ekonomi- och verksamhetsplanen för 2015-2017 förväntas den höga investeringstakt som konstateras för 2014 att fortsätta till följd av bl a en positiv befolkningsutveckling. Om dessa investeringsnivåer realiserar kommer kommunens nettolåneskuld att öka med nästan 0,7 miljarder kronor årligen innebärande att nettolåneskulden kommer uppgå till närmare 4 miljarder vid planperiodens slut.
- ▶ Som framgår av grafen ovan kommer kommunen, utifrån preliminära planer, ha en låneskuld per invånare om drygt 21 000 redan under 2015.

Finansiell målsättning, nettoinvesteringars andel av skatteintäkter

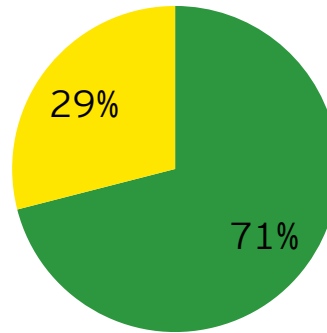

- ▶ Enligt fullmäktiges finansiella målsättning får nettoinvesteringar uppgå till maximalt 12 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- ▶ I enlighet med prognosen för 2014 beräknas nettoinvesteringarna uppgå till 907 mnkr, vilket relativt sätt uppgår till ca 17 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det finansiella målet bedöms därmed ej att uppfyllas i enlighet med gällande prognos.

Måluppföljning, finansiella mål

- ▶ Av Lunds kommuns budget avseende 2014 framgår följande finansiella målsättning för räkenskapsåret:
 - ▶ *Kommunen ska ha ett årligt positivt resultat (balanskravsresultat) som minst uppgår till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.* Förväntas ej uppnås
 - ▶ *Långsiktigt ska kommunens låneskuld per invånare inte överstiga det vägda medelvärdet för landets samtliga kommuner (2013: 19 200 kr/inv)* Förväntas uppnås
 - ▶ *Nettoinvesteringarna får årliga uppgå till högst 12 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.* Förväntas ej uppnås

Måluppföljning, verksamhetsmål

■ Uppnått målet ■ Riskerar att inte uppnå målet

- ▶ Kommunfullmäktige har i 2014 års budget fastställt 3 övergripande strategier samt 52 verksamhetsmål för de olika nämnderna. För merparten av verksamhetsmålen finns ett antal indikatorer kopplade för att kunna mäta måluppfyllelsen. Vad gäller de övergripande strategierna saknas mätetal som tydliggör hur strategierna ska mätas. Delmål har tagits fram för två av strategierna som tydliggör kommunfullmäktiges viljeriktning.
- ▶ Uppföljningen av de övergripande verksamhetsmålen indikerar att 37 av de 52 målen för nämnderna förväntas uppnås för helåret. Bedömningen av de övergripande strategierna är att kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategierna.
- ▶ Det finns en svårighet att bedöma måluppfyllelsen för verksamhetsmålen då indikatorer i vissa fall saknas samt att det för vissa mål saknas en tydlig koppling mellan indikatorerna och bedömd måluppfyllelse. Vidare saknas en tydlig styrning från de övergripande strategierna till nämndsmålen.
- ▶ Vi bedömer att färre och mer mätbara mål med tydliga indikatorer kan utveckla målstyrningen.

Sammanfattning

Utfall och kostnadsutveckling

Utfallet per augusti 2014 uppgår till 25 mnkr vilket är ca 82 mnkr lägre än utfallet för samma period 2013. Det prognostiserade resultatet uppgår till -8 mnkr. Jämfört med 2013 års utfall för helår, 218 mnkr, är det prognostiserade resultatet därmed väsentligt lägre. Det bör dock tilläggas att under 2013 innehöll resultatet en rad jämförelsestörande poster som i sin helhet påverkade resultatet positivt.

Det prognostiserade utfallet för 2014 innebär ett utfall i paritet med budget. Dock ska tilläggas att utfallet innehåller en reavinst om 16 mnkr avseende försäljning av fastigheter

För 2014 förväntas skatteintäkterna öka med 5,2 % och nettokostnaderna med 10,8 % inkluderat jämförelsestörande poster och 6,3 % eliminerat för dessa. Oavsett beräkningsgrund konstateras att kostnaderna förväntas öka i högre takt än intäkterna. Utvecklingen är oroande.

God redovisningssed

Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som framgår i RKR:s rek nr 22.

Verksamheternas budgetavvikelse

Verksamheternas totala budgetavvikelse i enlighet med prognosen vid delårsbokslutet uppgår till -24 mnkr. I servicenämndens utfall ingår en reavinst om totalt 16 mnkr. Eliminerat för denna uppgår

nämndernas totala avvikelse till -40 mnkr. Störst budgetunderskott konstateras för socialnämnden (-34 mnkr) samt servicenämnden (-12 mnkr exkl reavinst).

Balanskravet och mål för god ekonomisk hushållning

I enlighet med prognosen i delårsbokslutet förväntas enbart ett av tre finansiella mål att uppnås. Det s.k. balanskravsresultatet uppgår till -24 mnkr innebärande att kommunallagens krav på en ekonomi i balans inte förväntas att uppnås.

Uppföljningen av de övergripande verksamhetsmålen indikerar att 37 av de 52 målen för nämnderna förväntas uppnås för helåret. Bedömningen av de övergripande strategierna är att kommunen har en god målluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategierna.

Det finns en svårighet att bedöma målluppfyllelsen för verksamhetsmålen då indikatorer i vissa fall saknas samt att det för vissa mål saknas en tydlig koppling mellan indikatorerna och bedömd målluppfyllelse.

Slutsats och bedömning

Mot bakgrund till ovanstående bedömer vi att resultatet i delårsrapporten inte är fullt ut förenligt med fullmäktiges mål.